

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ня цієї компетентності студент повинен знати методи рішення задач, теоретичних основи їх розв'язання, повинен вміти використовувати теоретичні знання з дисципліни. Такі завдання потребують здійснення комунікації з викладачем і студентами групи для можливості отримання допомоги у разі потреби, для обговорення результатів виконання певного завдання. Такі задачі можуть бути не тільки розрахунковими, але з і практичними, експериментальними. Наприклад, студентам надається завдання визначити електричну вісь серця за результатами ЕКГ у стандартних відведеннях Ейнтховена. Прикладом розрахункової задачі є визначення мембранного потенціалу клітини за концентраціями основних іонів у клітині і навколишньому середовищі.

Висновки. Формування системи певних компетентностей на заняттях – це насичена і наполеглива праця і викладачів і студентів, яка потребує цілеспрямованості, великих вольових зусиль, високої відповідальності. Компетенції, що формуються під час вивчення «Медичної і біологічної фізики», становлять основу загальнонаукових знань та вмінь. Вони є основою міжпредметних компетенцій, які є необхідними для подальшого вивчення деяких дисциплін, зокрема фізіології людини. «Медична і біологічна фізика» вивчається на першому курсі, тому дуже

важливим є вироблення в саме у студентів молодших курсів інтегральних, загальних, спеціальних компетентностей з дисципліни, які допоможуть їм оволодіти на старших курсах професійним компетентностями, в яких знання, а також вміння і навички, набуті при вивченні біофізики, входять як складова відповідної фахової компетентності.

Література

1. Савченко О.П. Компетентнісний підхід у сучасній вищій школі. / е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку» / Випуск №3 [2010]. – Режим доступу: <http://intellect-invest.org.ua>.

2. Химинець В. Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя [текст] / В. Химинець // Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakinpro.org.ua>. Рибалко Ю.В. Компетентнісний підхід у науково-педагогічній літературі / Ю.В. Рибалко // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – Вип.35. – С. 392.

4. Стучинська Н.В. Формування предметних компетентностей з фізики та хімії при вивченні поверхневих явищ та їх ролі у медико-біологічних процесах / Н.В. Стучинська, Т.А. Лисенко // Фізико-математична освіта. Науковий журнал. – 2015. – Випуск 3 (6). – С. 97-108.

ЛОГІКА ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ ДОВІРЕНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ У ПОРТФОЛІО ЛІКАРЯ

Мінцер О. П., Суханова О. О., Вернер О. М.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Вступ. До кінця ХХ століття були відсутні методики для оцінки моніторингу безперервного професійного розвитку лікаря, а також його післядипломної освіти [1]. Цю прогалину здатне заповнити використання такого інструменту, як портфоліо, що може стати одним із засобів накопичення індивідуальної освітньої діяльності та забезпечити відображення всіх досягнень суб'єкту навчання (навчальних, пізнавальних, професійних), а також виступати як доказовий засіб досягнутих результатів» [2].

Основна частина. В рамках безперервного професійного розвитку лікарів (БПР) в останні роки набула поширення концепція ДПА – Довіреної Професійної Активності (Entrustable Professional Activities, EPA).

Довірена професійна активність (ДПА) як концепція розпочала свій шлях з 2005 р. [5] з основною задачею реалізації компетентнісно – орієнтованого формату медичної освіти. Вона визначає компоненти навчально – професійної практики, що можна повністю доручити підготовленому персоналу для виконання на робочому місці. Важливо, що такий підхід обґрунтовує необхідний рівень компетентності для самостійного виконання роботи без нагляду, а також логіку інформування про ключові цілі підготовки фахівців [3].

Довірена професійна активність стала важливою темою в рамках професійних програм медичної освіти та відображена в десятках публікацій в багатьох країнах всього світу.

Мета дослідження – обґрунтування логіки відображення матеріалів по використанню ДПА у портфоліо лікаря. Зрозуміло, що для освітніх цілей недостатньо визначити ДПА тільки як простий список дій або назв процедур, бо більшість формулювань можна інтерпретувати по-різному. Для прийняття рішень про допуск до виконання професійних дій лікарю, що навчається, потрібні певні інструкції.

Уніфікація таких інструкцій при відсутності єдиного інформаційного поля практично не можлива. Викликають також труднощі в шляхах зіставлення ДПА з існуючими документами, такими як публікації, експертні висновки тощо. Відповідно виникають проблеми валідації рекомендацій з ДПА. Вони повинні бути якомога більш актуальними і адаптованими до тих, хто з ними працює. Тематична валідація набору ДПА має бути спрямована на охоплення всіх основних видів діяльності в рамках професії, що може бути зроблено також шляхом зіставлення ДПА з існуючими документами, такими як навчальні плани і публікації.

В керівництві АМЕЕ № 99 [4] розглянуті підходи до складання матричних схем при використанні ДПА. Розглядаються принципи прийняття рішень про допуск до виконання професійної діяльності як невід'ємної частини роботи з ДПА в рамках певних рівнів дозволеної автономії, починаючи з роботи під повним контролем для забезпечення спостереження досвідченого професіонала за підопічним учнем. Важливими є також пропозиції щодо використання технологій, включаючи мобільні пристрої і електронні портфоліо, для підтримки зворотного зв'язку з тими, хто навчається, з приводу їхніх успіхів.

На жаль, більшість рекомендацій, що запропоновані для ДПА, не мають кількісних характеристик. Вони викликають труднощі в уніфікації процедур, відображенню наслідків навчання в портфоліо.

Нами пропонується використання концепції ДПА разом з онтологіями медичних знань. Підкреслюється, що такий механізм мабуть єдиний, що обґрунтований в теперішній час. Розглянуті механізми використання багаторівневих онтологій для використання ДПА. Підкреслюється, що тільки з кількісним визначенням освітніх цілей у га-

лузі вищої освіти, освіта на основі компетентнісно – орієнтованого підходу може стати керівним принципом в післядипломній медичній освіті [6, 4].

Висновки.

1. Безперервний професійний розвиток (БПР) в сучасних умовах має мати компетентнісно – орієнтовану направленість. Концепція довіреної професійної активності (ДПА) може стати ефективним інструментом в реалізації трансформації БПР для забезпечення потреб охорони здоров'я.

2. Більшість рекомендацій, що запропоновані для ДПА, не мають кількісних характеристик. Вони викликають труднощі в уніфікації процедур та відображенню наслідків навчання в портфоліо.

3. Запропоновано використання концепції ДПА разом з онтологіями медичних знань. Підкреслюється, що такий механізм може стати єдиним ефективним та доступним шляхом, що обґрунтований в теперішній час.

Література

1. Miller G.E. The assessment of clinical skills/competence/performance, *Academic Medicine* September 1990. 65(9):63-67

2. К вопросу о формировании электронного портфолио обучающегося / Медведева И.Н., Мартынюк О.И., Панькова С.В., Соловьева И.О. // Вести Псковского гос. ун-та. Сер.: Естествен. и физ.-мат. науки. – 2014. – № 5. – С. 134–140.

3. Harden RM. AMEE guide no. 14: outcome-based education: part 1-an introduction to outcome-based education. *Med Teach.* 1999; 21 (1): 7-14. [PubMed]

4. Olle ten Cate, Huiju Carrie Chen, Reinier G. Hoff, Harm Peters, Harold Bok & Marieke van der Schaaf (2015) Curriculum development for the workplace using Entrustable Professional Activities (EPAs): AMEE Guide No. 99, *Medical Teacher*, 37:11, 983-1002, DOI: 10.3109/0142159X.2015.1060308

5. Ten Cate O. Entrustability of professional activities and competency-based

6. training. *Med Educ.* 2005 Dec;39(12):1176-1177. [PubMed]

7. Ten Cate O. Competency-based medical educations. In: Cocker ham WC, Dingwall R, Quah SR, editors. *The Wiley-Blackwell Encyclopaedia of Health, Illness, Behavior, and Society.* Hoboken, USA: John Wiley & Sons; 2014. pp. 1329-1335.

ВИКОРИСТАННЯ ПІДГОТОВЧОЇ БАЗИ З МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ НА ОСНОВІ ПЛАТФОРМИ USMLE ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИШІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Мішина М. М., Кочнева О. В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. В сучасних умовах трансформації освіти в українському суспільстві особливої значущості набувають питання інтеграції вищої медичної школи України до загальноєвропейського освітнього простору. Розв'язання цієї проблеми можливе при реформуванні системи підготовки майбутніх лікарів згідно з міжнародними стандартами [1, 2].

Основна частина. Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу є провідним шляхом підвищення якості вищої медичної освіти у Харківському національному медичному університеті.

Застосування платформи USMLE-Rx компанії MediQ Learning (США, Каліфорнія) в навчальному процесі надає широке коло можливостей. Для студентів – це підготовка до складання інтегрованого тестового іспиту «Крок», тренування із завданнями підвищеної складності основних фундаментальних дисциплін, зокрема з мікробіології та імунології.

Використання доступу USMLE-Rx надає змогу демонструвати студентам підібрані лектором відеоматеріа-

ли, типові тести, а також флеш-карти. На заняттях викладач має можливість проконтролювати підготовку студентів за допомогою тестів та робочого зошита (workbook) з розгорнутими питаннями.

Висновки. Платформа USMLE-Rx активно використовується на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова у Харківському національному медичному університеті з метою підвищення якості освіти студентів та впровадження реформ, які повинні відповідати міжнародним стандартам. Можливість використання таких систем у процесі навчання дозволить випускникам українських медичних вишів мати можливість працевлаштування за кордоном.

Література

1. Атанов Г.А. Деятельностный подход в обучении. – Донецк: «ЕАИ-пресс», 2001. – 100 с.

2. Максименко С.Д. Педагогіка вищої медичної освіти [текст]: підручник / С.Д. Максименко, М.М. Філоненко.- К.:Центр учб. літер., 2014.–288с.

<i>Мінцер О. П., Суханова О. О., Вернер О. М.</i> ЛОГІКА ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ ДОВІРЕНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ У ПОРТФОЛІО ЛІКАРЯ.....	113
<i>Мишина М. М., Кочнева О. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПІДГОТОВЧОЇ БАЗИ З МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ НА ОСНОВІ ПЛАТФОРМИ USMLE ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИШІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ	114
<i>Моргунова С.А., Скрипникова Я.С., Іванько О.Г.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ З МЕТОЮ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ В ЗДМУ.....	115
<i>Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	115
<i>Наконечна О.А., Стеценко С.О., Ткаченко А.С., Ткаченко В.Л.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ПЛР-ЛАБОРАТОРІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОХІМІЇ У МЕДИЧНИХ ВНЗ	116
<i>Никоненко А.О., Губка В.О., Головка М.Г., Грушка В.А, Гайдаржі Є.І., Матерухін А.М., Перцов І.В., Матвеев С.О., Охріменко Г.І., Вільданов С.Р., Подлужний О.О., Вільховой С.О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОН-ЛАЙН КУРСІВ КРОК-2 ПО ХІРУРГІЇ.....	117
<i>Никоненко А.О., Губка В.О., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г., Грушка В.А, Перцов І.В., Подлужний О.О., Матерухін А.М., Вільданов С.Р., Матвеев С.О., Охріменко Г.І., Вільховой С.О.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ З ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	118
<i>Ніженковська І.В., Головченко О.І., Бут І.О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – ЗАСОБАМИ БЛОГ- ТЕХНОЛОГІЙ.....	119
<i>Ніколаєва А.О., Федоров В.О., Кривошапка О.В., Мозгова Ю.А.</i> СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ.....	120
<i>Нікуліна А.О., Кривуша О.Л.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГУМАНІЗАЦІЇ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	121
<i>Олещук О.М., Пида В.П., Іванків Я.І., Посохова К.А., Мосейчук І.П., Вольська А.С., Курило Х.І.</i> ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	121
<i>Перцева Т.О., Височина І.Л., Чухрієнко Н.Д., Гайдук О.І., Башкірова Н.С.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЦЕНТРАЛЬНА СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ФПО ДЗ «ДМА».....	122
<i>Перцева Т.О., Шпонька І.С., Захаров С.В., Ханюков О.О., Кравченко О.І.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ ЯК ЕТАПУ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ ДЕРЖАВНОГО ЗАКЛАДУ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ».....	123
<i>Подолок О.О., Климанська Л.А.</i> ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ІМУНОФЕРМЕНТНОГО АНАЛІЗУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	125
<i>Поляк О. Б., Михалків М. М., Мосула Л. М., Криський Л. С., Кучер Т. В.</i> УПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ.....	126
<i>Попова М. А., Носко Н. О., Суханова О. О., Мироненко Н.В., Сарканич О. В., Ганинець П. П.</i> ТЕМАТИЧНІ ОНТОЛОГІЇ – ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЯДРО МЕДИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ.....	126
<i>Привроцька І.Б., Загричук О.М., Федонюк Л.Я.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ	127
<i>Прокопченко О.Є., Кожан О.Є., Мікаєлян Г.Р., Іванченко О.З., Мельнікова О.З., Лукіна Г.М.</i> ФОРМУВАННЯ МАТРИЦІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА І СТАТИСТИКА» (НАПРЯМОК ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА, ГАЛУЗЬ ЗНАТЬ 22 «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я», СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 226 «ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ»).....	128
<i>Ройко Н.В., Старченко І.І., Филенко Б.М., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.</i> МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯК СУЧАСНА СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ	129